Dosarul nr. 3-86/2023
2-23107147-15-3-25072023-1

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

29 mai 2024 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Evgheni Bancov
Grefier Ina Deniță

Cu participarea: reprezentantului reclamantului, avocatul Stănilă Elena, coordonatorului Oficiului Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Suruceanu Svetlana,

examinând în şedinţă publică acțiunea în contencios administrativ depusă de Coroleac Diana împotriva Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, privind anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale, -

C O N S T A T Ă :

La 25 iulie 2023 Coroleac Diana a depus în instanța de contencios administrativ cererea de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, privind anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale.

În motivarea acțiunii în contencios administrativ a invocat reclamanta că, este învinuită în cadrul cauzei penale de comiterea infracțiunii prevăzute de art. ***** Cod penal. În cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale, drepturile și interesele învinuitului au fost apărate de apărătorul ales, Elena Stănilă, copia mandatului a anexat-o.

Notează că, la data de 04 mai 2023, la orele 09:17 min, procurorul de caz Radu Palencu, împreună cu OUP a DGT Sud a CNA, Denis Caranic, ilegal, încălcând dreptul acesteia la apărare, au solicitat, sub pretextul că a scris o cerere de înlocuire a apărătorului său ales cu un alt apărător din oficiu, asigurarea unui avocat pentru a-i apăra interesele în cadrul acțiunii de urmărire penală și anume prezentarea învinuirii.

Menționează că, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei are apărător ales, și nu există nici un temei pentru desemnarea unui apărător din oficiu, mai ales că decizia nici nu i-a fost comunicată de către Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat Oficiul Cahul, cu indicarea temeiurilor de înlocuire a apărătorului. Ulterior, la 23 mai 2023, prezentându-se cu apărătorul său la Procuratură, a aflat că avocatul Alexandru Balan a fost desemnat ca avocat din oficiu prin decizia Oficiului Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0678/ACP din 04 mai 2023, care a semnat în detrimentul apărării sale actul de învinuire, făcând menținerea că este adoptat cu încălcarea prevederilor art. 281 Codului de procedură penală, fără a-l contesta.

Adaugă că, decizia este ilegală și nulă, pasibilă anulării, prin intermediul acesteia și cu concursul persoanelor publice responsabile a instituției, i-a fost încălcat dreptul la apărare, a fost privată de dreptul la apărare, mai mult ca atât, a fost semnat un act de învinuire în mod ilegal de către însuși avocatul Alexandru Balan, așa cum ordonanța de punere sub învinuire se prezintă persoanei aflate sub urmărire penală și nu apărătorului, în situația în care erau mai multe cereri/plângeri ce urmau a fi depuse în cadrul urmăririi penale.

Mai mult, desemnarea unui apărător din oficiul a făcut astfel posibilă prezentarea unei învinuiri ilegale cu participarea apărătorului numit și grație deciziei ilegale menționate.

Indică că, a înțeles că temeiul de înlocuire a apărătorului ales ar fi fost faptul că avocatul său nu ar fi putut participa la acțiuni procesuale fiind în concediu medical, dar important este faptul că ea a comunicat procurorului despre faptul că este internată în spital cu risc de pierdere a sarcinii, și aflându-se în spital, procurorul invocă că aceasta a cerut un alt avocat, fără a prezenta o atare cerere la CNAJGS.

Menționează că, este un motiv fals, deoarece nu s-a invocat necesitatea urgentă, iar aceasta nu se afla sub arest preventiv ci internată în spital, și respectiv această acțiune de urmărire penală urma să fie amânată pe motivul aflării acesteia în spital și nicidecum efectuată în lipsa sa cu prezența apărătorului din oficiu Alexandru Balan. Mai mult ca atât, o decizie de înlocuire a avocatului Elena Stănilă nici nu a fost comunicată nici ei, nici apărătorului, ci doar ulterior la cererea avocatului Elena Stănilă din 30 mai 2023 a făcut cunoștință cu decizia în cauză. Astfel, avocatul său ales, Elena Stănilă, în legătură cu primirea solicitării de efectuare a acțiunilor procesuale în cauza penală, vizând-o pe numita Coroleac Diana pentru ziua de 23 mai 2023, la informat pe procuror despre disponibilitatea de a efectua acțiuni eventual planificate în aceeași zi.

Consideră că, decizia Oficiului Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0678/ACP din 04 mai 2023, prin care a fost desemnat avocatul Alexandru Balan, pentru acordarea asistenței juridice calificate, este vădit ilegală și nulă. În urma acesteia, consideră că i-au fost încălcate drepturile sale esențiale la apărare și acces la justiție, avocatul din oficiu fiind tocmai solicitat de procuror pentru a-și deghiza acțiunile sale ilegale, comise în acest scop, urmate de concursul Oficiului teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, care viceversa propriilor atribuții i-a încălcat dreptul la apărare, contribuind la realizarea unor acțiuni ilegale de către procuror. Astfel, a fost privată de dreptul de a se apăra așa cum stipulează norma legală, ceea ce a permis cu concursul Oficiului Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, de a o pune sub învinuire în lipsa acesteia și a avocatului ales. Concretizează că, în speță decizia contestată reprezintă un act administrativ individual defavorabil ilegal și nul, deoarece conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare.

Ulterior, prin cerere prealabilă a solicitat anularea deciziei adoptate de Oficiul Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asigurarea Juridică Garantată de Stat, nr. 0678/ACP din 04 mai 2023. La data de 18 iulie 2023 a primit un răspuns de la Oficiul Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asigurarea Juridică Garantată de Stat, prin care s-a dispus respingerea cererii prealabile ca neîntemeiată.

Solicită admiterea cererii, anularea actului administrativ defavorabil și anume a deciziei Oficiului Teritorial Cahul a Consiliului Național pentru Asigurarea Juridică Garantată de Stat nr. 0678/ACP din 04 mai 2023.

La 29 septembrie 2023 reprezentantul/coordonatorul Oficiului Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Suruceanu Svetlana, a depus referință la acțiunea în contencios administrativ depusă de Coroleac Diana, prin care a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței a invocat că, la data de 04 mai 2023, ora 09:17, Oficiul Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat a primit chestionar înaintat de către OSUP al PCE a DGT Sud a CNA, maiorul Caranic Denis, cu privire la acordarea asistenței juridice garantate de stat în privința beneficiarei Coroleac Diana, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzută de art. ***** Cod penal, nr. dosarului *****, cu temeiul obligatoriu de desemnare conform prevederilor Legii nr. 198 din 26.07.2007 art. 19 alin. (1) lit. c) cu privire la asistența juridică garantată de stat. Astfel, examinând chestionarul înaintat de către OSUP al PCE a DGT Sud a CNA, maior Caranic Denis, cu temeiul obligatoriu de desemnare și mențiunea: Avocatul ales Stănilă Elena este pe buletin de boală și bănuita solicită avocat din oficiu conform prevederilor art. 70 alin. (4) pct. 1) din Codul de procedură penală. Ulterior, Oficiul Teritorial Cahul al CNAJGS, fiind un organ executoriu, a ajuns la concluzia că este necesar de a numi un apărător de stat și prin decizia nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 a fost numit avocatul Balan Alexandru pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat beneficiarei Coroleac Diana la Procuratura Anticorupție, Oficiul Sud, procuror Radu Palencu.

Menționează că decizia nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 privind desemnarea avocatului Balan Alexandru pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat beneficiarei Coroleac Diana a fost emisă în baza chestionarului înaintat de către OSUP al PCE a DGT Sud a CNA, maior Caranic Denis, cu indicarea unui temei obligatoriu de desemnare a unui apărător de stat. Prin urmare, decizia emisă de către OT Cahul al CNAJGS este una legală și întemeiată și nu poate să fie interpretată ca fiind un act administrativ defavorabil pentru beneficiar, așa cum aceasta a fost emisă anume în interesele beneficiarului.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Stănilă Elena, în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acesteia. Adaugă că nu a existat nici o cerere, prin care s-a solicitat avocat din oficiu, deoarece în acel moment bănuita se afla în spital. OSUP al PCE a DGT Sud a CNA nu avea temei de înlocuire a apărătorului. Solicită anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale, ca fiind un act administrativ defavorabil.

Reclamanta Coroleac Diana, fiind citată legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă este reprezentată de avocat ales.

Reprezentantul pârâtului, coordonatorul Oficiului Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Suruceanu Svetlana, a depus referință, prin care a comunicat că decizia nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 este legală și nu poate fi anulată. Solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind opinia participanților la proces în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Coroleac Diana împotriva Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, privind anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale, ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, *instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

Instanța reţine, că Coroleac Diana a respectat calea prealabilă prejudiciară de soluționare a litigiului, aşa cum la data de 21 iunie 2023 a depus cererea prealabilă la Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul. La data de 14 iulie 2023 reclamantului a fost trimis răspuns din partea pârâtului, prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă ca fiind nefondată (f.d. 17-20, 21).

Analizând condițiile de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată statuează că acțiunea corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art. 207 alin. (2) Cod administrativ.

Potrivit art. 189 alin. (1), (3) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acţiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică*.

Conform art. 206 alin. (1) Cod administrativ, *o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).*

Respectiv, scopul legislaţiei administrative, potrivit art. 3 al Codului administrativ, constă în *reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.*

Materialele cauzei denotă că, către Oficiului Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat a fost remis chestionar nr. 11/13 din 04 mai 2023, ora solicitării 09:17, de la OSUP PCE al DUP a DGT Sud a CNA, maior Caranic Denis, prin care a fost solicitat desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat întru apărarea intereselor lui Coroleac Diana, a cărui avocat ales Stănilă Elena se află pe buletin de boală, iar bănuita solicită avocat din oficiu, pentru a-i reprezenta interesele în cauza penală de învinuire a lui Coroleac Diana de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. ***** Cod penal, în incinta Procuraturii Anticorupție oficiul Sud, procuror, Radu Palencu, în mun. Cahul, bd. Victoriei nr. 11, la data de 04 mai 2023, ora 10:30 (f.d. 13).

Prin decizia de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale nr. 0678/ACP din 04 mai 2023, Oficiul Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat a decis admiterea cererii și a desemnat avocatul Alexandru Balan pentru acordarea asistenței juridice calificate garantată de stat (f.d. 14).

Nefiind de acord cu decizia în cauză, Coroleac Diana prin cererea prealabilă din 21 iunie 2023 a solicitat anularea deciziei în cauză, cererea prealabilă fiind respinsă la data de 14 iulie 2023.

Nefiind de acord cu răspunsul recepționat, reclamanta Coroleac Diana, prin intermediul avocatului său Elena Stănilă, la data de 25 iulie 2023 a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil.

Potrivit art. 14 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198 din 26 iulie 2007, *oficiile teritoriale ale Consiliului Naţional (denumite în continuare oficii teritoriale) sînt persoane juridice de drept public şi funcţionează în oraşele (municipiile) de reşedinţă a curţilor de apel. Oficiile teritoriale asigură acordarea de asistenţă juridică garantată de stat în raza de activitate a curţii de apel, prin exercitarea următoarelor funcţii: c) numirea avocaţilor care să acorde asistenţă juridică calificată, inclusiv asistenţă juridică de urgenţă; încheierea de contracte de colaborare cu para-juriştii şi cu asociaţiile obşteşti care acordă asistenţă juridică garantată de stat.*

Art. 19 alin. (1) lit. c) din aceeași Lege prevede că, *au dreptul la asistenţă juridică calificată persoanele specificate la art.6, care au dreptul la asistenţă juridică obligatorie în temeiul art.69 alin.(1) pct.2–14) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.*

Potrivit art. 69 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (în vigoare la momentul emiterii deciziei), *participarea apărătorului în cadrul procesului penal este obligatorie în cazul în care: bănuitului, învinuitului, inculpatului i se incriminează o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă*.

Iar art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat prevede că, *se acordă asistenţă juridică calificată indiferent de nivelul veniturilor persoanelor specificate la art.19 alin.(1) lit.b)–d), alin.(11) şi alin.(12).*

Potrivit art. 26 alin. (3) din aceeași Lege, *în cazurile prevăzute la art.19 alin.(1) lit.c) şi d), oficiului teritorial i se prezintă solicitarea organului de urmărire penală sau a instanţei judecătoreşti privind numirea apărătorului, fără a fi necesară înaintarea cererii prevăzute la art.25. Decizia coordonatorului oficiului teritorial privind acordarea asistenţei juridice calificate se aduce la cunoştinţă solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.* Art. 27 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat prevede că, *decizia privind acordarea asistenţei juridice calificate va conţine: a) data şi locul emiterii; b) numele şi prenumele persoanei care a emis-o; c) denumirea organului emitent; d) numele şi prenumele solicitantului; e) forma asistenţei juridice solicitate; f) temeiurile de acordare sau refuzul de a acorda asistenţă juridică calificată; g) numele, prenumele, coordonatele avocatului desemnat să acorde asistenţă juridică calificată; h) modul şi termenul de contestare a deciziei; i) altă informaţie relevantă. La numirea avocatului, coordonatorul oficiului teritorial va ţine cont de cererea solicitantului privind desemnarea unui anumit avocat, gradul lui de antrenare în executarea unor alte decizii privind acordarea asistenţei juridice calificate, precum şi de alte circumstanţe relevante.*

Instanța reține că, la caz, decizia Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale a fost emisă în baza chestionarului nr. 11/13 din 04 mai 2023, ora 09:17, de la OSUP PCE al DUP a DGT Sud a CNA, maior Caranic Denis. Decizia nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 este motivată, emisă în baza art. art. 6, 14, 19, 20, 21, 25, 26 și 27 din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198 din 26 iulie 2007, la solicitarea OSUP PCE al DUP a DGT Sud a CNA, maior Caranic Denis, în vederea acordării beneficiarului asistenței juridice calificate garantate de stat, cu desemnarea avocatului.

Prin urmare, decizia Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice

garantate de stat pe cauze penale este întemeiată și legală. Or, participarea apărătorului în cadrul procesului penal este obligatorie în cazul în care bănuitului, învinuitului, inculpatului i se incriminează o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă.

În contextul celor enunțate, instanța ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Coroleac Diana împotriva Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, privind anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 224 Codul administrativ, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Coroleac Diana împotriva Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Cahul, privind anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04 mai 2023 de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Cahul, în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Preşedintele şedinţei
Judecătorul **/semnat/** **Evgheni Bancov**